
Rapport

Granskning av näringslivs- verksamheten

Hudiksvalls kommun

Februari 2012

*Micaela Hedin
Louise Cedemar*



Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1 Bakgrund	3
1.1 Inledning	3
1.2 Revisionsfråga	3
1.3 Metod	3
1.4 Avgränsning	4
2 Lagstiftning	4
2.1 Kommunallagen	4
3 Hudiksvalls kommun - ansvar och roll för näringslivsorganisationen	4
3.1 Kommunfullmäktige	4
3.1.1 Ägarstyrning	4
3.2 Ägaridé	4
3.3 Kommunstyrelsens ansvar och roll	5
3.3.1 Kommunstyrelsens utvecklingsutskott	5
3.3.2 Kommun och Näringsliv i samverkan (KNS-gruppen)	5
3.4 Styrande och stödjande dokument	6
3.4.1 Lokalt utvecklingsprogram	6
3.4.2 Näringslivsstrategi	6
4 Hudiksvalls Näringslivs AB (HNA)	7
4.1 Organisation	7
4.2 Styrning och ledning	7
4.3 Verksamhet	7
4.3.1 Fokus Glada Hudik	8
4.3.2 Mulle Meck	8
4.3.3 KomTek	8
4.4 Styrande och stödjande dokument	8
4.4.1 Uppdragsavtal	8
4.4.2 Marknadsföringsstrategi - idéskiss	Error! Bookmark not defined.
4.4.3 Fokuserat arbete för lokal tillväxt	Error! Bookmark not defined.
5 Granskningsiakttagelser och revisionell bedömning	9
5.1 Vilka styrdokument finns för näringslivsorganisationen?	9
5.2 Hur fungerar utvecklingsutskottets uppdrag och roll?	9
5.3 Hur arbetar kommunstyrelsen med sin uppsiktsplikt och sitt ansvar för näringslivsfrågorna?	10
5.4 Hur arbetar kommunstyrelsen strategiskt för att förbättra näringslivsklimatet?	11

5.5	Hur ser företagen på näringslivs-organisationen?	12
5.6	Hur är mål och resurser anpassade till varandra för HNA?	14

Sammanfattning, slutsatser och sammanfattande revisionell bedömning

Näringslivsfrågor berör en stor del av kommunens organisation. Utöver kommunledningen och kommunens näringslivsbolag, Hudiksvalls Näringslivs AB (HNA), berörs de som arbetar med mark och fysisk planering, de som arbetar med tillståndsgivning (allt från bygglov och miljö till alkoholtillstånd) samt utbildning och arbetsmarknad. Det är väsentligt att kommunen har en effektiv och ändamålsenlig näringslivsorganisation som arbetar tillsammans mot en gemensam vision och uppsatta mål.

Ett bra företagsklimat skapar förutsättningar att starta, driva och utveckla framgångsrika företag. Det har avgörande betydelse för tillväxten, jobben och välfärden. Forskning visar att i kommuner där medborgare känner stort förtroende för den lokala demokratins sätt att fungera finns också ett gynnsamt klimat för företag att växa och utvecklas.

Vår revisionsfråga var om kommunstyrelsen utövar en tillräcklig uppsikt över näringslivsverksamheten och som säkerställer att kommunens näringslivspolitiska mål förverkligas?

Vår sammanfattande revisionella bedömning är att det i näringslivsorganisationen finns en stor ambition och ett stort intresse att kommunen har ett bra näringslivsklimat. Dock saknas en gemensam "ledstjärna", en näringslivsstrategi med regionala och lokala mål för näringslivsverksamheten som näringslivsorganisationen kan sträva mot. **Vi bedömer att det är nödvändigt att** kommunstyrelsen behöver skapa en effektivare näringslivsorganisation och förbättra sin ledning, styrning, uppföljning och analys av de strategiska näringslivsfrågorna.

För att stärka kommunstyrelsens framtida möjligheter att leda, styra, följa upp och ha kontroll över näringslivsorganisationen bedömer vi följande:

- det är väsentligt att det tas fram ett ägardirektiv för HNA och att det antas i kommunfullmäktige under 2012.
- att HNAs placering och uppdrag i den kommunala organisationen är otydligt. Vi bedömer vidare att i samband med framtagandet av ägardirektivet för HNA är det viktigt att tydliggöra vilket uppdrag och vilket ansvar som HNA ska ha gällande sitt framtida arbete med näringslivsfrågor och avsätta resurser för att uppfylla uppdraget.
- att utvecklingsutskottets ansvar och roll gentemot arbetsutskottet och KNS behöver förtydligas gällande kommunens tillväxt- och näringslivsfrågor.

-
- att kommunstyrelsen behöver förbättra sin styrning av vilken information som ska lämnas till kommunstyrelsen från HNAs verksamhet, d v s besluta om vad, när och hur återrapporteringen från HNA till kommunstyrelsen ska ske.
 - det är positivt att kommunen arbetar aktivt med att förbättra relationerna mellan näringsliv/företagare och kommunen samt att medborgare och föreningsliv bjuds in för att delta och påverka kommunens arbete med näringslivsfrågor.
 - att nuvarande näringslivsstrategi behöver revideras och fastställas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. En kommungemensam näringslivsstrategi som omfattar en politisk vision och strategi både lokalt och regionalt. Strategin bör ta sikte på en längre period och kopplas till kommunens nuvarande planer med det pågående visionsarbetet. Näringslivsstrategin bör innehålla mål och aktiviteter som bidrar till näringslivsutvecklingen i kommunen. HNA, utvecklingsutskottet, KNS och nämnderna behöver arbeta fokuserat och strategiskt för att uppfylla näringslivsstrategin. Kommunstyrelsens uppdrag blir att följa upp och utvärdera hur HNA i sin verksamhetsplan och nämnderna i sina åtaganden och nämndsplaner tar ansvar att uppfylla näringslivsstrategins mål.
 - att ansvarsfördelningen behöver tydliggöras mellan kommunstyrelsen, HNA, utskotten och KNS så att en effektiv och ändamålsenlig hantering sker av tillväxt- och näringslivsfrågorna i kommunen.
 - i samband med kommunens ambitioner att förbättra näringslivsklimatet i kommunen se över möjligheter att öka kvaliteten och förenkla för företagare att få hjälp av kommunen.

1 Bakgrund

1.1 Inledning

Grundförutsättningen för en kommuns utveckling är ekonomisk tillväxt. I Hudiksvalls kommun finns starka företag med gott industrikunnande. Storföretagen är viktiga motorer för tillväxt och utveckling. De och många småföretag är en förutsättning för sysselsättningstillväxt. Ett dynamiskt och växande näringsliv präglas av ett inflöde av nya företag och förnyelse inom det befintliga näringslivet. Kommunens näringslivsorganisation drivs idag i Hudiksvall Näringsliv AB (HNA). Näringslivsfrågor diskuteras också bl a i Kommun och Näringsliv i Samverkan (KNS-gruppen) bestående av representanter från näringslivet och kommunen och i kommunens utvecklingsutskott. Hudiksvalls kommun har som mål att inom de närmaste fyra åren bli en av Sveriges 20 mest företagsvänliga kommuner. I näringslivsbarometern som Svenskt Näringsliv genomför varje år ligger Hudiksvalls kommun på plats 262 för 2011 (238 för 2010).

Mot bakgrund av ovanstående har Hudiksvalls kommuns revisorer beslutat att granska kommunens arbete med tillväxt och näringslivsfrågor. Granskningsobjekt är kommunstyrelsen. PwC biträder kommunens revisorer i granskningsarbetet.

1.2 Revisionsfråga

Revisionsfråga i granskningen är:

Utövar kommunstyrelsen en tillräcklig uppsikt över näringslivsverksamheten och som säkerställer att kommunens näringslivspolitiska mål förverkligas?

Granskning ska besvara följande delmål:

- Vilka styrdokument finns för näringslivsorganisationen?
- Hur fungerar utvecklingsutskottets uppdrag och roll?
- Hur arbetar kommunstyrelsen med sin uppsiktsplikt och sitt ansvar för näringslivsfrågorna?
- Hur arbetar kommunstyrelsen strategiskt för att förbättra näringslivsklimatet?
- Hur ser företagen på näringslivsorganisationen?
- Hur är mål och resurser anpassade till varandra?

1.3 Metod

Granskningen har genomförts via intervjuer och avstämningar med kommunalråden, kommunchef, VD för HNA styrelseordförande för HNA och andra tjänstemän som är berörda. För granskningen relevant dokumentation har också analyserats exempelvis reglementen, policydokument, målbeskrivningar mm. Statistik från Svenskt Näringslivs kommunbarometer har även använts i granskningen.

1.4 Avgränsning

Granskningen har till huvudsak genomförts under hösten 2011 med fokus på aktiviteter och åtgärder under 2011.

2 Lagstiftning

2.1 Kommunallagen

I kommunallagens 2 kap §§ 7-8 framgår följande:

”Särskilt om näringsverksamhet m.m.

§ 7 Kommuner och landsting får driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna i kommunen eller landstinget.

§ 8 Kommuner och landsting får genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen eller landstinget. Individuellt stöd till enskilda näringsidkare får lämnas bara om det finns synnerliga skäl för det.”

3 Hudiksvalls kommun - ansvar och roll för näringslivsorganisationen

3.1 Kommunfullmäktige

Fullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och har därigenom det yttersta ägaransvaret för kommunens näringslivsbolag.

3.1.1 Ägarstyrning

- Kommunens helägda bolag är till sin natur fåmansbolag – det finns bara en aktieägare.
- Det är ägarens rätt och skyldighet att styra sina bolag. Något annat intresse än ägarens kan inte vara styrande.
- Styrning av bolagen skall ske i enlighet med det regelverk som gäller för respektive bolag.
- Koncernnyttan skall vara vägledande inom hela kommunkoncernen.
- Bolagsstyrelserna är självständiga i sitt ansvar för bolagets verksamhet. Detta innebär emellertid inte att ägaren inte kan styra över de av kommunen ägda bolagen.
- Vid sidan av det allmänna intresset av bolagets affärsmässighet och att verksamheten bedrivs etiskt och korrekt ur kundens, borgenärens, tillsynsmyndighetens m fl perspektiv, finns det inget annat intresse än ägaren som styr bolagets verksamhet.

3.2 Ägaridé

- Kommunen äger bolag och driver företagsverksamhet för att förverkliga kommunala ändamål. Verksamheten syftar ytterst till att skapa nytta för kommunen och kommuninnevånarna.

- Det kommunala syftet med verksamheten framgår av aktiebolagens bolagsordning och ska utvecklas av kommunen i ett ägardirektiv till bolaget.
- Bolagsstyrelsen skall utveckla och genomföra det kommunala syftet i praktiken.
- Kommunen skall bestämma om kommunstyrelsen eller, i förekommande fall, moderbolagets styrelse skall utöva ägarrollen eller om ägarrollen skall delas mellan dem.

3.3 Kommunstyrelsens ansvar och roll

I kommunallagen 6 kap 1 § definieras kommunstyrelsens grundläggande roll i förhållande till bolagen. I kommunstyrelsens reglemente framgår bl a att:

§ 3 Styrfunktionen, att kommunstyrelsen ska:

- leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten,
- tillse att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder/styrelser om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
- ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag, som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,
- tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

§7 Övriga frågor. Kommunstyrelsen har hand om:

- övergripande sysselsättnings- och näringslivsfrågor inkl kommunens insatser för besöksnäringen samt åtgärder för att allmänt främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen.

§ 9 Ansvar och rapporteringsskyldighet.

- Kommunstyrelsen skall se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.

3.3.1 Kommunstyrelsens utvecklingsutskott

Utvecklingsutskottet består av 5 ledamöter. På sammanträdena brukar kommunchef, teknisk chef, VD i HNA och planeringschef vara närvarande.

Enligt kommunstyrelsens reglemente ska utvecklingsutskottet bereda ärenden som rör tillväxt, regional utveckling, plan- och etableringsfrågor, kommunikationer, bostadsförsörjning, besöksnäring samt strategiska utbildningsfrågor.

3.3.2 Kommun och Näringsliv i samverkan (KNS-gruppen)

KNS-gruppen består både av representanter från kommunen och från näringslivet. Sammankallande är en representerat från näringslivet från Delsbo Candle. De tjänstemän som finns representerade från kommunen är **VD för HNA**, kommunchef, två kommunalråd, oppositionsråd, ansvarig från CUL samt ordförande i tekniska nämnden tillika styrelseordförande för HNA.

Gruppens syfte är att träffas för att diskutera viktiga strategiska utvecklingsområden för Hudiksvalls kommun. På ett möte i Hedviksfors 2009 beslutades att övergripande strategiska arbetsområden för fortsatt arbete skulle vara entreprenörskap, infrastruktur och kompetensförsörjning.

3.4 Styrande och stödjande dokument

3.4.1 Lokalt utvecklingsprogram

Kommunstyrelsen har fastställt ett utvecklingsprogram för 2008-2013 med visionen *Hudiksvall – en kommun med framtidstro och dragningskraft*. Visionen är plattformen för allt utvecklingsarbete. Den övergripande målsättningen är att öka välbefindandet i kommunen genom att:

- öka kommunens attraktivitet för boende, företagare och besökare
- verka för att antalet arbetstillfällen ökar

Utvecklingsprogrammet är en revidering av den lokala utvecklingsplanen från 1999 och ska bidra till ekonomisk, ekologisk och social hållbar utveckling. För att kunna följa upp och utvärdera utvecklingsprogrammet finns ett antal indikatorer som t ex sysselsättningsgrad, företagsetableringar, försörjningsstöd, hälsa och jämställdhet.

I utvecklingsprogrammet har 3 utvecklingsområden pekats ut för att nå visionen; näringsliv, infrastruktur och attraktionskraft. Till dessa utvecklingsområden har 4 fokusområden kopplats; entreprenörskap och innovativa miljöer, kompetensförsörjning och arbetskraftsutbud, infrastruktur och kommunikationer och livsmiljöer och upplevelser.

3.4.2 Näringslivsstrategi

På HNAs hemsida finns en näringslivsstrategi där det framgår bl a att:

- näringslivsstrategins mål är att skapa större tillväxt och fler arbetstillfällen i kommunen
- grunden till strategin har vuxit fram ur kommunens lokala utvecklingsplan från 1999
- näringslivet är motorn för tillväxt och framtid. Ett viktigt bidrag från Hudiksvalls kommun är bland annat en effektiv offentlig service till företagen

Strategin innehåller en vision och ett antal framgångsfaktorer.

4 Hudiksvalls Näringslivs AB (HNA)

4.1 Organisation

Näringslivsbolaget är dels ett helägt dotterbolag till Hudiksvalls kommun, dels moderbolag till Forsså Gruppen. Bolaget har tre anställda, förutom VD arbetar där en rådgivare i projektutveckling och en assistent.

HNA ansvarar för Turistbyrån, Mulle Meck och KomTek. Turistbyrån har tre anställda och Mulle Meck och KomTek har sex anställda (dock arbetar alla inte heltid eller är fastanställda).

4.2 Styrning och ledning

HNA leds av en styrelse med 5 ordinarie ledamöter och 5 ersättare.

Enligt HNAs protokoll finns fastställd arbetsordning för styrelsen och en VD instruktion daterad 2011.

Halvårsbokslutet per augusti 2011 för HNA presenterades av VD på styrelsens september-sammanträde.

Någon verksamhetsplan finns inte för 2011. På bolagsstyrelsens möte i november 2011 beslutades om att ta fram budget för 2012 som sedan godkändes på decembersammanträdet.

HNA har under 2011 tagit fram en idéskiss för en marknadsföringsstrategi som syftar till ett samlat grepp för fler arbetstillfällen. Bakgrunden är att tydliggöra ansvar och roller för olika aktörer som kan rubriceras "Marknadsföring Glada Hudik".

Under 2011 har det tagits fram ett förslag till en ny strategi, på uppdrag av utveckling av det lokala näringslivet, för att i större utsträckning fokusera HNAs rådgivning för projektutveckling på företag med tillväxtpotential.

4.3 Verksamhet

Näringslivsbolaget arbetar för ökad tillväxt och sysselsättning i Hudiksvalls kommun. Bolaget stöttar befintliga företag, nyetableringar och nyföretagande i deras ambitioner att växa. På hemsidan framgår att HNA:

- "erbjuder rådgivning, vägledning och information i samband med nyföretagande, företagsutveckling och företagsetableringar,
- skall stimulera till ökad kännedom om tillverkning av varor och tjänster som finns inom den egna kommunen och inom regionen,
- arbetar med företag som vill expandera genom att nå nya marknader utanför kommunen, utanför Sverige och eller utanför Europa,
- driver också Mulle Meck, Komtek och Fokus Glada Hudik."

4.3.1 Fokus Glada Hudik

Kommunstyrelsen beslutade i december 2009 att genomföra etapp 1 i projektet och som sträckte sig från januari 2010 till och med oktober 2010. Projektet drevs i syfte att uppnå den av KNS antagna visionen, Hudiksvall – en kommun med framtidstro och dragningskraft. Det långsiktiga övergripande målet är att öka kommunens attraktivitet för boende, företagare och besökare samt att verka för att antalet arbetstillfällen ökar.

På Utvecklingsutskottets sammanträde i januari 2011 beslutades en fortsättning av projektet under 2011 och att HNA skulle ha det övergripande ansvaret för projektet.

4.3.2 Mulle Meck

Verksamhetens målgrupp är barn. På Mulle Meck är tanken att barn ska vara kreativa, använda sin upptäckarglädje och problemlösningsförmåga.

4.3.3 KomTek

På KomTeks hemsida framgår att:

”På KomTek Glada Hudik ska deltagarna få ett roligt och intresseväckande första möte med teknik.”

”Vi jobbar för att ge ungdomar en bredare allmänbildning inom teknik, avdramatisera teknikbegreppet och ett tekniskt ordförråd. Verksamheten ska genomsyras och utifrån entreprenöriellt lärande och handledarna ska träna deltagarna i entreprenörskap. Verksamheten ska vara könsneutral och locka både flickor och pojkar till skaparglädje och kreativitet. Verksamheten ska även arbeta för integration, mångfald samt arbeta systematiskt för en hållbar utveckling.”

Målet med verksamheten är att fler söker in till de tekniska utbildningarna på gymnasiet.

4.4 Styrande och stödjande dokument

4.4.1 Uppdragsavtal

Mellan HNA och Hudiksvalls kommun upprättades 2006 ett uppdragsavtal. Detta reglerade att HNA ska som bastjänster:

- Tillhandahålla och utveckla administrativa tjänster för hantering av kommunens näringslivsfrågor.
- Leda och projektadministrera av kommunens initierade konkreta näringslivsbefrämjande projekt.
- För kommunens räkning utforma förslag till remissvar med anknytning till näringslivsfrågor.
- Granska av ingångna avtal och utkast till avtal utifrån näringslivsbefrämjande utgångspunkter.
- Tillhandahålla personal m m för drift och administration av kommunens turistbyråverksamhet.
- Tillhandahålla personal m m för drift och administration av uppdragsgivarens projekt ”Mulle Meck”.

HNA kan även hantera andra frågor enligt uppdragsavtalet i den utsträckning det inte anses oförenligt med eventuella lagstadgade begränsningar.

Uppdragsavtalet innehåller även riktlinjer för bl a uppdragens genomförande, ersättning, utlägg, lokaler och rapportering.

Gällande rapportering ska kommunen och HNA träffa en överenskommelse om innehållet i och formen för de rapporter som uppdragens genomförande kräver och som HNA ska lämna till kommunen.

Avtalet gällde t o m augusti 2008.

5 Granskningsiakttagelser och revisionell bedömning

5.1 Vilka styrdokument finns för näringslivsorganisationen?

Granskningsiakttagelser:

Det finns inget ägardirektiv fastställt i kommunfullmäktige för HNA under 2011.

Uppdragsavtalet upphörde i augusti 2008. Något nytt avtal har inte upprättats.

Vid intervjuer har det framkommit att det kommer att tillsättas en parlamentarisk grupp i början av 2012 för att se över befintliga ägardirektiv för de kommunala bolagen och fastställa ägardirektiv för HNA.

Näringslivsstrategin uppfattas av våra intervjuade inte som ett styrdokument.

Revisionell bedömning:

Det kommunala syftet med HNAs verksamhet ska framgå av aktiebolagens bolagsordning och utvecklas av kommunen i ett ägardirektiv till bolaget.

Vi bedömer att det är väsentligt att det tas fram ett ägardirektiv för HNA och att det antas i kommunfullmäktige under 2012.

Vid översynen av ägardirektiven för alla kommunens bolag är vår bedömning att en företagspolicy bör tas fram för ge ett övergripande regelverk för relationen mellan kommunen och dess företag men också för hur företagsfrågorna internt hanteras i kommunen och inom bolagskoncernen.

En företagspolicy tydliggör hur kommunen verkar inom de civilrättsliga systemen på ett sådant sätt att verksamhetsmål, ansvarstagande och tillsyn/samordning kan förverkligas.

5.2 Hur fungerar utvecklingsutskottets uppdrag och roll?

Granskningsiakttagelser:

Utskottet har sammanträtt tre gånger under 2011. På utskottets sammanträden har det diskuterats och beslutats om bl a arbetsmarknads- och näringslivsfrågor. Beslut

kring Fokus Glada Hudikprojektet har beslutats vilket påverkar kommunens näringslivsverksamhet.

Under 2011 slutade kommunens utvecklingsstrateg som var utvecklingsutskottet samordnare. Tjänsten ersattes av en kvalitetsstrateg med annan inriktning än utvecklingsstrategen hade. Delar av utvecklingsstrategens uppgifter har fördelats på andra tjänstemän.

Vid våra intervjuer har kommentarer lämnats om att utvecklingsutskottets ärenden har varit av skiftande karaktär och det inte alltid varit tydliga ärenden. Vid vår granskning har även kommentarer lämnats om att utvecklingsutskottets ansvar och roll inte är tydligt. Framförallt gäller det tydlighet i förhållande till arbetsutskottet och till KNS.

Fr o m 2012 kommer utvecklingsutskottets sammanträden att ligga efter arbetsutskottets sammanträde.

Granskningsbedömningar:

Enligt kommunstyrelsens reglemente ska utvecklingsutskottet bereda ärenden som berör bl a tillväxt, regional utveckling m m. Vi bedömer att utvecklingsutskottets ansvar och roll gentemot arbetsutskottet och KNS behöver förtydligas gällande kommunens tillväxt- och näringslivsfrågor. Otydliga ansvarsförhållanden kan innebära att dubbelarbete genomförs och att resurser inte utnyttjas effektivt.

5.3 Hur arbetar kommunstyrelsen med sin uppsiktsplikt och sitt ansvar för näringslivsfrågorna?

Granskningsiakttagelser:

Arbetsutskottet och utvecklingsutskottet bereder ärenden till kommunstyrelsen. Under året har kommunstyrelsen fått information angående tillväxt- och näringslivsfrågor. Bl a har HNAs VD lämnat information om HNAs verksamhet på ett kommunstyrelsesammanträde, d v s information om Turistbyrå, Mulle Meck/KomTek, Focus Glada Hudik, nätverk och arbetsgrupper, ekonomi, framtid samt om Forssågruppens verksamhet.

Vi uppfattar vid våra intervjuer att det uppfattas som positivt, både från kommunstyrelsen och från HNA, att kommunstyrelsen följer upp HNAs verksamhet. Enligt HNAs VD styr inte kommunstyrelsen vilken information som ska lämnas till kommunstyrelsen. Enligt kommunstyrelsens protokoll läggs informationen till handlingarna.

Vi uppfattar i våra intervjuer att näringslivsstrategin och det lokala utvecklingsprogrammet inte är levande dokument som är styrande för kommunens näringslivsverksamhet och att inte kommunstyrelsen, enligt kommunstyrelsens protokoll, under 2011 har följt upp tillämpningen av dokumenten.

Revisionella bedömningar:

Kommunstyrelsen har ett ansvar att utvärdera och analysera effekter och resultat av kommunens arbete med tillväxt- och näringslivsfrågor. Vi bedömer att kommunstyrelsen behöver förbättra sin styrning av vilken information som ska lämnas till kommunstyrelsen från HNAs verksamhet, d v s besluta om vad, när och hur återrapporteringen från HNA till kommunstyrelsen ska ske.

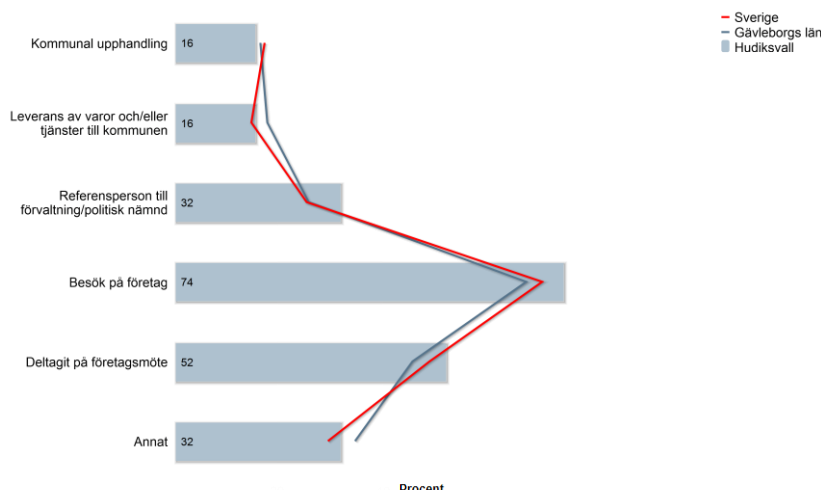
5.4 Hur arbetar kommunstyrelsen strategiskt för att förbättra näringslivsklimatet?

Granskningsiakttagelser:

Vid våra intervjuer har vi uppfattat att det finns en stor ambition och ett stort intresse att kommunen har ett bra näringslivsklimat. Ett mål som diskuterats i våra intervjuer är att Hudiksvalls kommun ska vara bland de 20 bästa kommunerna i landet i "Svenskt Näringslivs Kommunbarometer". För 2011 låg Hudiksvalls kommun på plats 262. Målet att vara bland de 20 bästa kommunerna gällande näringslivsklimatet är inte antaget i kommunstyrelsen under 2011.

Det har under 2011 genomförts ett antal aktiviteter för att förbättra näringslivsklimatet. Bland annat har kommunalråden tillsammans med representanter från HNA genomfört och deltagit vid ett antal välbesökta företagsdialoger. Glädjande är att i "Svenskt Näringslivs kommunbarometer för 2011", som kommer att presenteras i april 2012, redan i februari 2012 informerat om att Hudiksvalls kommun har förbättrat sin ranking. Enligt undersökningen har företagsbesök varit av betydelse vid kontakter med företagare jämfört med t ex referensperson på en förvaltning.

Ärende vid politikernas kontakter med företagare



2012-01-27

Projektet Fokus Glada Hudik är ett annat exempel på att strategiskt förbättra kommunens attraktivitet för boende, företagare och besökare samt att verka för att antalet arbetstillfällen ökar.

KNS ger möjligheter att som fora diskutera viktiga strategiska aktiviteter för att förbättra näringslivsklimatet.

Revisionella bedömningar:

Vi bedömer att det är positivt att kommunen arbetar aktivt med att förbättra relationerna mellan näringsliv/företagare och kommunen samt att medborgare och föreningsliv bjuds in för att delta och påverka kommunens arbete med näringslivsfrågor.

Vi bedömer vidare att nuvarande näringslivsstrategi behöver revideras och fastställas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. En kommungemensam näringslivsstrategi som omfattar en politisk vision och strategi både lokalt och regionalt. Strategin bör ta sikte på en längre period och kopplas till kommunens nuvarande planer med det pågående visionsarbetet. Näringslivsstrategin bör innehålla mål och aktiviteter som bidrar till näringslivsutvecklingen i kommunen. HNA, utvecklingsutskottet, KNS och nämnderna behöver arbeta fokuserat och strategiskt för att uppfylla näringslivsstrategin. Kommunstyrelsens uppdrag blir att följa upp och utvärdera hur HNA i sin verksamhetsplan och nämnderna i sina åtaganden och nämndsplaner tar ansvar att uppfylla näringslivsstrategins mål.

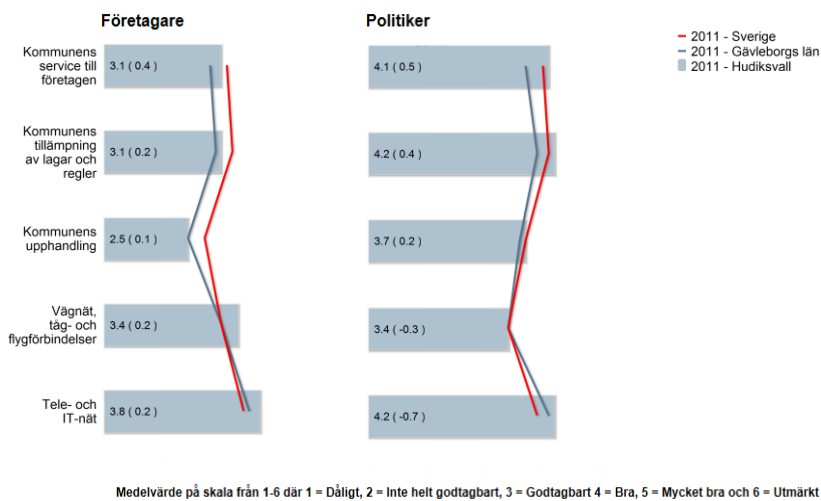
Vår bedömning är att ansvarsfördelningen behöver tydliggöras mellan kommunstyrelsen, HNA, utskotten och KNS så att en effektiv och ändamålsenlig hantering sker av tillväxt- och näringslivsfrågorna i kommunen.

5.5 Hur ser företagen på näringslivsorganisationen?

Granskningsiakttagelser:

Svenskt Näringsliv presenterar i februari 2012 information från enkätsvar från näringslivsklimatundersökningen för 2011. Bl a presenteras hur företagare och politiker ser på kommunens service och infrastruktur. Politiker har en mer positiv syn än företagarna enligt undersökningen.

Synen på kommunens service och infrastruktur



2012-01-27

I våra intervjuer uppfattar vi att lokala företag anser att servicen från kommunen är enkelt och att de får en bra service. Ett önskemål från företagare som vill etablera sig i kommunen är att kommunen anordnar "En dörr in", d v s att en företagare kan få hjälp med tjänster från kommunen på ett ställe/tillfälle. Det finns kommuner som är goda exempel och där detta fungerar bra och att det skapar en effektiv hantering.

Det finns en efterfrågan från företagare gällande markfrågor, t ex att byta lokaler, bygga nya lokaler för att företagare vill expandera samt vid nyetableringar. Vi uppfattar i våra intervjuer att kommunen idag inte har möjligheter att tillgodose efterfrågan på mark men detta är en viktig strategisk fråga för kommunen.

Aktuella frågor för företagare diskuteras i KNS. I protokoll framgår att frågor bl a angående företagsdialoger, infrastruktur och regionen har varit uppe för diskussion. Vid vår träff med KNS lämnades synpunkter att gruppen med representanter från näringslivet och kommunen var ett viktigt fora för att diskutera viktiga strategiska frågor för Hudiksvalls kommun. KNS uppfattar sig som en remissinstans.

Vi uppfattar från vår träff med KNS att representanterna från näringslivet vill bidra och vara delaktiga i de beslut som påverkar kommunens framtid.

Revisionell bedömning:

Vi bedömer att i samband med kommunens ambitioner att förbättra näringslivsklimatet i kommunen se över möjligheter att öka kvaliteten och förenkla för företagare att få hjälp av kommunen. Att det finns tillgänglig mark vid etableringar eller för företagare som vill expandera främjar sysselsättningen och näringslivet i kommunen.

Vi bedömer att KNS ger möjlighet för kommunen och näringslivet att diskutera strategiskt viktiga frågor för kommunen och regionen. Vi bedömer vidare att kommunstyrelsen behöver i samband med sitt nya visions- och målarbete tydliggöra syftet och mål med KNS.

5.6 Hur är mål och resurser anpassade till varandra för HNA?

Granskningsiakttagelser:

HNA:s verksamhet består idag av ett spritt antal uppgifter. Företagare vänder sig till HNA för att få svar på alla möjliga frågor. VD försöker fokusera på tillväxt- och näringslivsfrågor både lokalt och regionalt.

Vid intervjuer framkommer att det med den bemanning som idag finns på HNA, en liten organisation, finns det risk för stor sårbarhet, då i princip allt arbete genomförs av ett fåtal anställda.

Ekonomi för 2011:

Prognos 2011	Intäkter kkr	Kostnader kkr
HNA, kärnverksamhet	9 849	9 769
Turistbyrå	1 939	1 916
Mulle Meck/KomTek	1 735	2 070
Summa	13 523	13 815

Revisionella bedömningar:

Vi bedömer att det är väsentligt att mål och resurser harmonierar för HNA:s verksamhet. Idag utför HNA en mångfald av uppgifter och uppdragsbeskrivningen utifrån uppdragsavtalet är omfattande.

Vår bedömning är att HNA:s placering och uppdrag i den kommunala organisationen är otydligt. Vi bedömer att i samband med framtagandet av ägardirektivet för HNA tydliggöra vilket uppdrag och vilket ansvar som HNA ska ha gällande sitt framtida arbete med näringslivsfrågor och avsätta resurser för att uppfylla uppdraget.

Ange datum

Ange namn

Projektledare

Ange namn

Uppdragsledare